

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 14C/92/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113209760
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eduard Valenčin
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2014:8113209760.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom JUDr. Eduardom Valenčinom v právnej veci žalobkyne: I. C., G.. XX.X.XXXX, E. K. Š. XXX, U.. O., právne zastúpenej JUDr. Martinom Staroňom, advokátom so sídlom Hlavná 89, Prešov, proti žalovanému: Provident Financial, s.r.o. so sídlom Mlynské Nivy 49, Bratislava, IČO: 35 805 731, právne zastúpenému: De minimis, spol. s r.o. so sídlom Mateja Bela 6, Bratislava, IČO: 36 868 949, v konaní o určenie neprijateľných zmluvných podmienok takto

rozhodol:

určuje, že zmluvná podmienka v zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX uzavretej medzi žalovaným a žalobkyňou dňa 4.10.2011, podľa ktorej je žalobkyňa povinná zaplatiť žalovanému administratívny poplatok, je neprijateľná,

určuje, že zmluvná podmienka v zmluve o zabezpečení splátok úveru uzavretej medzi žalovaným a žalobkyňou dňa 4.10.2011, podľa ktorej je žalobkyňa povinná platiť žalovanému odmenu za službu spočívajúcu v prevzatí peňažnej hotovosti, určenej na úhradu splátky spotrebiteľského úveru, ktorý bol žalovanej poskytnutý na základe zmluvy č. XXXXXXXXXX zo dňa 4.10.2011, je neprijateľná,

o trovách konania súd rozhodne do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

odôvodnenie:

Žalobou súdu podanou dňa 4.4.2013 navrhla žalobkyňa určiť, že zmluvná podmienka v zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 4.10.2011, v ktorej je uvedený administratívny poplatok, je neprijateľná, ako aj určiť, že zmluvná podmienka v zmluve o zabezpečení splátok úveru zo dňa 4.10.2011 týkajúca odmeny za hotovostný výber splátok úveru podľa úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXX je neprijateľná. Zároveň žiadala nahradiť trovy konania.

V rámci žaloby poukázala na to, že dňa 4.10.2011 bola medzi účastníkmi uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej poskytol žalovaný žalobkyňi bezúčelový úver vo výške 1.000 EUR, pričom v uvedený deň došlo aj k podpisu zmluvy o zabezpečení splátok úveru podľa ktorej mala žalobkyňa zaplatiť za službu žalovaného spočívajúcu vo vyberaní splátok odmenu. Spolu so všetkými poplatkami mala žalobkyňa zaplatiť žalovanému za poskytnutie úveru 1.000 EUR sumu 1.859,98 EUR. Keďže sa žalobkyňa dostala do finančných problémov, vo finančnej tiesni bola nútená prijať aj neprijateľné podmienky žalovaného. Dostala sa do situácie, že od žalovaného zobrala na platenie skorších úverov nový úver, za ktorý žalovaný vyžaduje zaplatiť viac ako 80%. Žalobkyňa považuje za neprimerané úverovanie za tak vysokú cenu, za neoprávnené považuje poskytovanie úverov na základe poplatkov, ktoré sú neprijateľné, pretože sa nimi má platiť fiktívne plnenie žalovaného, resp. sa za uvedené poplatky neposkytlo skutočné plnenie alebo je neprimerané. Práve poplatky navýšili spotrebiteľský úver do netolerovateľnej roviny, poplatky sú v rozpore s dobrými mravmi. Žalobkyňa

ďalej poukázala na to, že dôvody neprijateľných zmluvných podmienok spočívajú v neurčitosti predmetu administratívneho poplatku. V zmluve sa nenachádza predmet vedľajšieho plnenia, iba cena vedľajšieho plnenia - administratívny poplatok. Odmena za zabezpečenie splátok úveru je neprimeraná a odporuje dobrým mravom. Iba nepatrnú časť tejto odmeny inkasuje diler, ktorý zabezpečuje kompletný servis tejto doplnkovej služby a zvyšnú časť približne 95% používa žalovaný na neznámy účel. Žalobkyňa zároveň poukázala na to, že na určení neprijateľných zmluvných podmienok má naliehavý právny záujem, pretože mieni uplatniť aj nárok na primerané finančné zadosťučinenie, ktoré predpokladá úspech spotrebiteľa v súdnom konaní. Naliehavý právny záujem predpokladá výslovne aj ustanovenie § 153 ods. 4 O.s.p. a žalobkyňa taktiež potrebuje poznať skutočnú výšku dlhu a ak súd vyhovie žalobe, tak bude jasná aj výška dlhu pozostávajúca z istiny a úrokov. Úroky vo výške cca 24% sú akceptovateľné a žalobkyňa ich nenapáda. Namietla však neprimerané poplatky, ktoré navýšili cenu úveru na takmer 80%.

Žalovaný navrhol žalobu zamietnuť a priznať mu trovy konania. Poukázal na to, že na základe zmluvy o úvere bol žalobkyni poskytnutý úver vo výške 1.000 EUR, pričom počas doby splatnosti 60 týždňov mala žalobkyňa splatiť sumu 1.344,98 EUR (teda nie 1.859,98 EUR ako nesprávne tvrdí v žalobe žalobkyňa). Celkové náklady spojené s úverom boli 344,98 EUR. Úroková sadzba bola dohodnutá vo výške 23,57 EUR. Pre porovnanie banky poskytujú banky úvery aj za vyššie úrokové sadzby (napr. Poštová banka za 32,50% ročne a OTP banka za 27,50% ročne), pričom aj súdna prax považuje úroky vo výške 25% ročne za primerané (rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/67/2008), preto pokiaľ sa v spoločnosti bežne akceptuje, že komerčné banky, ako aj súdna prax, akceptuje úrokovú sadzbu 25% ročne, či dokonca vyššiu, nemôže byť v rozpore s dobrými mravmi úroková sadzba 23,57% ročne pri dobe splatnosti 60 týždňov. Žalovaný ďalej poukázal na primeranosť ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN), pričom podľa tabuliek vydaných v zmysle nariadenia vlády č. 238/2008 Z.z. sa v rokoch 2008 až 2010 pohybovala maximálna prípustná hodnota RPMN medzi 76% až 112,52%. Keďže v zmluve o úvere bola RPMN 70,38%, nemôže byť takáto výška RPMN v rozpore so všeobecne akceptovaným hodnotovým poriadkom. Žalovaný poukázal aj na nedôvodnosť námietok týkajúcich sa tiesne žalobkyne, ktorá svoju tieseň nijakým spôsobom nepreukázala. Naopak, žalovaný overoval jej bonitu, pričom žalobkyňa vlastnoručne podpísala zákaznícku kartu, z ktorej vyplýva, že pracovala ako čašníčka s príjmom 300 EUR a s príjmom v domácnosti 1.354 EUR mesačne. Tieto príjmové ukazovatele teda umožňovali splácať týždennú splátku 22,42 EUR (pozn. správne malo byť uvedené 31 EUR) a žalovaný by nikdy neposkytol žalobkyni úver, ak by jej použiteľný príjem, t.j. príjem po odrátaní výdavkov takéto splácanie neumožňoval. Žalovaný poukázal aj na skutočnosť, že v súvislosti s námietkami žalobkyne o rozpore zmluvy s dobrými mravmi je potrebné uviesť, že pred uzatvorením zmluvy o úvere žalovaný informoval žalobkyňu o výške úveru, úrokovvej sadzbe, splatnosti, výške splátok, ako aj celkových nákladov úveru atď., čo vlastnoručne podpisom aj potvrdila v rámci štandardných európskych informácií o spotrebiteľskom úvere zo dňa 19.11.2011.

Žalovaný vyjadril nesúhlas s určením neprijateľnosti administratívneho poplatku, pričom sa jedná o paušálny administratívny poplatok vo výške 201 EUR, ktorý si žalovaný môže účtovať, pretože mu to žiaden zákon nezakazuje a takýto poplatok je vyslovene prípustný aj v zmysle § 2 písm. g) zákona č. 129/2010 Z.z. a čl. 3 písm. g) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.4.2008. Administratívny poplatok je paušálnym jednorazovým poplatkom, ktorého splácanie sa realizuje v splátkach spolu so splácaním úroku z dôvodu zníženia jednorazovej záťaže pre zákazníka (inak povedané, administratívny poplatok sa spláca v splátkach z dôvodu, aby ho nemusel zákazník zaplatiť pri uzatvorení zmluvy o úvere). Administratívny poplatok bol riadne dojednaný v zmluve o úvere a preto sa z povahy veci nemôže jednať o odplatu za plnenia, ktoré predchádzali uzavretiu tejto zmluvy. Administratívny poplatok slúži len na pokrytie administratívnych nákladov, ktoré vznikajú v súvislosti s uzavretou zmluvou o úvere počas jej platnosti. Administratívny poplatok je jediný poplatok, ktorý mala žalobkyňa podľa zmluvy o spotrebiteľskom úvere uhradiť žalovanému. Za žiadne ďalšie administratívne služby nielenže žalobkyňa neplatila, ale platiť ani nemohla, pretože žalovaný žiadny ďalší poplatok od svojich klientov nevyberá a ani si nenárokujú. Takéto stanovenie poplatkovej povinnosti pre klientov je zo strany žalovaného výhradne prospotrebiteľský krok, pretože presná výška administratívneho poplatku je zákazníkovi známa už pred podpísaním zmluvy o úvere a to hneď dvakrát: prvý raz zo zákonom predpísaného formulára „Štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere“ a druhý raz zo zrozumiteľne a jasne vypísaného návrhu zmluvy o úvere, pričom žalovaný počas zmluvného vzťahu výšku tohto poplatku nijako nemení, ako je to bežné napr. v bankách alebo iných spoločnostiach poskytujúcich spotrebiteľské úvery. Administratívny poplatok je neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere a preto vstupuje do výpočtu RPMN, ktorá bola v zmluve o spotrebiteľskom úvere určená v správnej výške. Z povahy a vecného názvu tohto poplatku (t.j. ide o administratívny

poplatok) vyplýva, že slúži výhradne na správu a riadenie (definícia zo slovníka slovenského jazyka) spotrebiteľského úveru, nie ako odplata za užívanie požičanej istiny, ako je tomu pri úrokoch.

Žalovaný sa vyjadril aj k aplikácii ustanovenia § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pričom zvýraznil skutočnosť, že neprijateľnou podmienkou je taká podmienka, ktorá spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, teda nejedná sa o akúkoľvek nerovnováhu, ale značnú nerovnováhu. V tejto súvislosti poukázal na to, že administratívny poplatok bol vopred známy, jeho výška bola konečná a jednoznačná, pričom tento poplatok zahrnul aj do RPMN, preto tento poplatok nemožno považovať za neprijateľný. Žalovaný taktiež poukázal na to, že z ustanovenia § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyplýva aj negatívne vymedzenie a teda, že predchádzajúca veta neplatí, ak ide o cenu plnenia, z čoho je zrejmé, že je vylúčené, aby dojednania spotrebiteľskej zmluvy týkajúce sa ceny plnenia mohli byť posudzované z hľadiska neprijateľnosti zmluvných podmienok, preto v tejto časti nemožno žalobe vyhovieť.

Žalovaný sa vyjadril aj k nedôvodnosti námietok týkajúcich sa odmeny za zabezpečenie splátok, pričom opätovne poukázal na ustanovenie § 53 ods. 1 veta druhá Občianskeho zákonníka, z ktorého vyplýva výslovná výlučka, aby predmetom preskúmania bola cena plnenia. Žalovaný poukázal na to, že na základe zmluvy o zabezpečení splátok úveru žalovaný poskytuje svojim zákazníkom doplnkovú službu zabezpečenia splátok úveru. Túto službu využívala aj žalobkyňa a nešlo o žiadne „fiktívne“ plnenie. Táto zmluva obsahuje ustanovenia o predmete plnenia (článok I bod 1.1) a o jeho cene (článok I bod 1.2), pričom obe sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne. Je z nich totiž zrejmé, aká je odmena za doplnkovú službu, ako aj to za čo sa táto odmena platí, t.j. v čom spočíva podstata služby. Táto zmluva je pritom akcesorickej povahy k zmluve o úvere, no nie je podmienkou získaniu úveru. V tejto súvislosti žalobca poukázal na to, že tento typ doplnkových služieb nepodlieha pod režim zákona č. 129/2010 Z.z. ani pod inú zákonnú reguláciu, preto nemožno akceptovať námietku žalobkyne, že v tejto zmluve mal žalovaný uviesť aké výdavky zo zabezpečením tejto služby má. Žalovaná má za to, že pre platnosť inomínatnej spotrebiteľskej zmluvy je postačujúce ak sa v zmluve pre spotrebiteľa zrozumiteľne a určito uvedie, aké sú vzájomné peňažné a/alebo nepeňažné záväzky, resp. práva a povinnosti oboch zmluvných strán, presne tak, ako to bolo v danom prípade. Zároveň žalovaný poukázal na to, že uzavretie zmluvy o tejto doplnkovej službe je dobrovoľné a zákazník návrh na uzatvorenie tejto zmluvy nemusí akceptovať a môže využiť ostatné dostupné spôsoby splácania (vklad na účet). Je teda zrejmé, že k žiadnej nerovnováhe v neprospech spotrebiteľa pri žiadnom ustanovení tejto zmluvy dôjsť nemôže a toľž nemôže dôjsť k značnej nerovnováhe, o ktorej hovorí ustanovenie § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Súd v predmetnej veci vykonal dokazovanie výsluchom žalobkyne, svedkyne B. Y., oboznámením listinných dôkazov a to žaloby, karty splátok, vyjadrenia žalovaného zo dňa 17.6.2013, zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 4.10.2011, zmluvy o zabezpečení splátok úveru zo dňa 4.10.2011, vyjadrenia žalovaného zo dňa 27.1.2014, štandardných európskych informácií o spotrebiteľskom úvere, zákazníckej karty zo dňa 4.10.2011, záverečného vyjadrenia žalobkyne zo dňa 22.4.2014, ako aj ostatného obsahu spisu.

Žalobkyňa v rámci výsluchu pred súdom vypovedala, že od žalovaného zobrala 8 úverov, pričom predchádzajúcich 7 splatila a ôsmy, ktorý je predmetom tohto konania nedoplatila, keďže sa dostala do takej situácie, že už skutočne nemala z čoho úver platiť. Uviedla, že úvery brala tak, že to bol úver na úver, teda z každého nového úveru splatila predchádzajúci úver, resp. keďže mala ešte aj iné úvery, peniaze použila na splatenie splátok iných úverov. Poukázala na to, že sa dostala do zlej finančnej situácie, keďže manžel ochorel, bol liečený na psychiatrii a ona pracuje iba za minimálnu mzdu, pričom iba inkaso platí cca 200 EUR mesačne. Preto už skutočne nemala z čoho uhrádzať splátky, avšak p. Y.Á. (dílerka žalovaného) za ňou chodila vždy týždenne a žiadala, aby uhradila splátky, pričom keď jej jednoznačne povedala, že nemá z čoho, ona aj tak naliehala, preto vybrala nejaké peniaze z pokladne, keďže pracovala ako čašníčka a dala jej napr. 2 EUR, pretože jej dílerka vravela, že musí zaplatiť aspoň niečo, pričom sa vyhrážala napr. aj tým, že keď to neuhradí, dajú to na políciu, resp. súd, exekútorovi a pod., preto zaplatila aj minimálne čiastky, aby mala pokoj. Žalobkyňa ďalej uviedla, že pri uzatváraní zmluvy jej dala dílerka podpísať tri papiere, pričom takto to podpisovala aj v minulosti a nikdy jej nebolo vysvetlené, že zmluva o zabezpečení splátok úveru znamená, že v splátke je zahrnutá aj určitá suma za to, že díler inkasuje tieto splátky, pretože pokiaľ by mala o tom vedomosť, tak by takúto zmluvu nepodpísala a žiadala by iný spôsob splácania, avšak p. Y.Č. jej povedala, že má podpísať všetky tri papiere a to bolo všetko. Žalobkyňa sa nevedela vyjadriť aká časť splátky v sume 31 EUR bola použitá na úhradu za inkasovanie splátok, keďže jej nikdy nebolo oznámené, že splátka zahŕňa

aj nejaké ďalšie poplatky za inkasovanie splátok a o všetkom sa dozvedela až vtedy, keď zistila, že existuje Združenie na ochranu spotrebiteľov OFS, kde jej všetko podrobne vysvetlili a následne podala túto žalobu. Na otázku súdu žalobkyňa uviedla, že si bola vedomá skutočnosti, že úver preplatí, avšak nemala vedomosť o tom, že zmluva o zabezpečení splátok úveru znamená, že v splátke je zahrnutá aj odmena za inkasovanie splátok. Vyjadrila, že dilerka p. Y. jej nehovorila nič o tom, čo znamená zmluva o zabezpečení splátok, ani jej nedala žiadnu možnosť, že túto službu môže a nemusí využiť. Povedala jej aká je výška splátky a že tieto bude chodiť inkasovať ku nej domov, na pracovisko, na parkovisko alebo inde, avšak nebola žiadna reč o inej možnosti splácania úveru. Taktiež nebola reč o výške úroku, ani o tom, že je tam dojednaný administratívny poplatok, ani jeho výška, ani o nijakých ďalších veciach. Ohľadom uzavretia zmlúv žalobkyňa uviedla, že prvý úver uzatvorila tak, že našla reklamu, na ktorú zavolať a diler spoločnosti prišiel za ňou, pričom takto bolo aj ohľadom zmluvy, ktorá je predmetom tohto konania, teda zavolať p. Y. z dôvodu, že nemá na splátky úveru, preto prišla k nej domov, opýtala sa akú sumu by potrebovala, telefonicky to s niekým vykonzultovala a po tejto konzultácii vypísala celú zmluvu resp. všetky papiere, prstom jej ukázala, kde to má podpísať a to bolo všetko. Následne jej dilerka hneď vyplatila peniaze a z týchto peňazí splatila predchádzajúci úver a taktiež ešte zaplatila aj prvú týždennú splátku nového úveru. Žalobkyňa taktiež uviedla, že pri dojednávaní zmluvy nebola reč o tom koľko je úrok a koľko je administratívny poplatok, pretože ona mala informáciu iba o tom, koľko úver preplatí. Žalobkyňa sa vyjadrila aj ku skutočnosti, že dilerka žalovaného ju vôbec neinformovala a ani jej nič nepovedala o tom, že bude platiť aj nejaké poplatky, resp. odmenu za inkasovanie splátok, iba jej povedala, že bude každý týždeň chodiť po splátku. Čo sa týka údajov na zákaznickej karte, uviedla, že v čase, keď bola uzavretá zmluva, poberala minimálnu mzdu, teda je možné, že to bolo okolo 300 EUR, taktiež prídavky na deti 66 EUR a pokiaľ je tam uvedený príjem 150 EUR, tak k tomu sa žalobkyňa nevedela vyjadriť a k príjmu manžela 1.200 EUR a syna 700 EUR uviedla, že v tom čase mohli mať príjmy, ale tieto boli nižšie. Na otázku súdu, či tieto údaje diktovala dilerke, žalobkyňa uviedla, že „dilerka to napísala tak, aby to bolo dobré“. Žalobkyňa zároveň poukázala na to, že prvý úver od žalovaného zobrala na živobytie, teda na jedlo, inkaso, potreby domácnosti a pod., pričom následné úvery už brala z dôvodu, aby mohla splatiť predchádzajúci úver.

Svedkyňa B. Y. v rámci výsluchu pred súdom vypovedala, že u žalovaného pracuje od októbra roku 2009 doposiaľ a keď nastúpila, dostala pridelených určitých klientov, pričom medzi nimi bola aj žalobkyňa. Svedkyňa sa vyjadrila, že štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere sú určitým zhrnutím zo zmluvy a takto to vraví aj klientom, teda že je to zhrnutie zo zmluvy a klient to následne podpisuje. Zároveň uviedla, že klienti sa jej nepýtajú prečo majú podpisovať aj takýto doklad, keď sa podpisuje samotná zmluva. Uviedla, že ďalej sa podpisuje služba o zabezpečení splátok úveru a čo sa týka tejto služby, neznamená to nejaké zabezpečenie samotného úveru ručiteľom, resp. iným ručením ale znamená to, že ona bude chodiť inkasovať splátky priamo ku zákazníčkovi. V tejto súvislosti uviedla, že v období, keď nastúpila k žalovanému neexistoval iný spôsob platenia úveru ako osobný výber splátok dilerom a zmenilo sa to niekedy v roku 2010, resp. v roku 2011, odkedy je možné platiť úver aj na účet žalovaného. Svedkyňa sa vyjadrila, že netuší, či si žalovaný od klientov niečo inkasuje za túto službu. Po oboznámení s bodom 1.2 tejto zmluvy zo strany súdu, už ale svedkyňa uviedla, že to asi zle pochopila, pričom v samotnej zmluve sa nachádza údaj o tom, koľko má klient celkovo zaplatiť, teda v danom prípade pri úvere 1.000 EUR je to suma 1.344,98 EUR a zo zmluvy o zabezpečení splátok úveru vyplýva, že je to ešte suma 515 EUR navyše, teda celkovo klient v danom prípade preplatí 859,98 EUR, avšak pri splatnosti 60 týždňov. Ku skutočnosti, či svedkyňa pozná obsah zmluvy o zabezpečení splátok úveru, táto uviedla, že tento obsah pozná, resp. doplnila, že chce uviesť, že tieto tlačivá sa menili, takže sa k tomu presne nevie vyjadriť. Po nahliadnutí na čl. 38 spisu t.j. na zmluvu o zabezpečení splátok úveru, sa svedkyňa vyjadrila, že čo sa týka formy tohto tlačiva, tak toto si pamätá, ale čo sa týka obsahu, tak toto si nepamätá. Na otázku súdu, či svedkyňa riešila pri predčasnom splatení úveru skutočnosť, že klient má zaplatiť celú sumu za službu týkajúcu sa zabezpečenia splátok úveru, resp. že je možné odpustiť nejakú pomernú časť alebo nejakú konkrétnu sumu, svedkyňa uviedla, že klientov o tom nikdy neinformovala, pretože o tom ani nemala nejakú vedomosť a mala k dispozícii iba sumu celkovej zľavy, pričom keď bola pri klientovi, ktorý prejavil záujem o predčasné splatenie, tak ho iba informovala o tom, akú sumu má splatiť pri jednorázovej úhrade. Súd zároveň svedkyňu oboznámil so znením bodu 1.6 zmluvy o zabezpečení splátok úveru, k čomu svedkyňa uviedla, že takéto ustanovenia nepozná, v praxi nič také nerieši, pretože pokiaľ chce niekto splatiť predčasný úver tak ho splatí a vec je uzavretá. Svedkyňa taktiež uviedla, že žalobkyňu informovala o tom, že úver môže splácať aj na účet žalovaného, avšak žalobkyňa si vybrala osobné inkasovanie splátok, ktoré realizovala ona. Ďalej uviedla, že v zmluve o zabezpečení splátok úveru nie je uvedené, že splátky je možné platiť aj na účet, ale je to uvedené v

hlavnej zmluve. Taktiež uviedla, že pokiaľ by žalovaná nesúhlasila so zmluvou o zabezpečení splátok úveru, tak táto zmluva by sa samozrejme nevypisovala, teda pokiaľ by požiadala o splácanie úveru na účet, tak zmluva o zabezpečení splátok úveru sa ani nevypisuje. Svedkyňa vypovedala, že klientovi nevysvetľuje výšku RPMN, administratívneho poplatku, výšku poplatku za inkasovanie splátok, resp. ako k tým sumám dospela, pretože ona to má v tabuľke a vpisuje to do zmluvy. Taktiež uviedla, že klientovi vraví, že pokiaľ chce vedieť, akú má splátku, tak si musí spočítať sumu, ktorá je uvedená v zmluve o spotrebiteľskom úvere a v zmluve o zabezpečení splátok úveru. Svedkyňa uviedla, že za klientami dochádza vlastným motorovým vozidlom s tým, že napr. v obci Široké, kde býva žalobkyňa inkasuje od viacerých klientov, ale kvôli žalobkyni dochádzala napr. aj v iné dni, keďže žalobkyňa sa vyjadrila, že v piatok peniaze nemá, ale cez víkend už bude mať peniaze.

Svedkyňa zároveň v úvode svojej výpovede na otázku súdu uviedla, že jej nie je nič vyplácané zo splátok za inkasovanie úveru, avšak následne už uviedla, že dostáva províziu z poplatku za výber splátok a inú províziu dostáva za nového klienta. K rozporu k týmto tvrdeniam opäť uviedla, že súd ju zle pochopil, pretože jej provízia je vyplácaná z vybratých splátok, teda dostáva určité percento z vybratých splátok, pričom jej provízia je z celej splátky, teda jednak zo splátky úveru, ako aj zo splátky poplatku za inkasovanie splátok. Taktiež uviedla, že niekedy vycestuje za klientom a klient jej nič nezaplatí, pričom je to na jej vlastné náklady. Ku skutočnosti, či sa svedkyne nikto nepýtal prečo je zmluva o zabezpečení splátok úveru takto označená, keďže z nej vyplýva vlastne platenie poplatku za osobné inkasovanie splátok, svedkyňa uviedla, že sa jej žiaden klient na to nikdy nepýtal.

Vzhľadom na rozpory vo výpovediach žalobkyne a svedkyne, súd tieto konfrontoval, pričom obe zotrvali na svojich vyjadreniach, teda žalobkyňa uviedla, že svedkyňa ju neinformovala o inej možnosti splatenia úveru ako je hotovostný výber, teda neponúkla jej možnosť splatenia úveru platbou na účet žalovaného. Na druhej strane svedkyňa uviedla, že žalobkyni takúto možnosť ponúkla.

Zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 4.10.2011 vyplýva, že žalovaný poskytol žalobkyni spotrebiteľský úver v sume 1.000 EUR s tým, že celkové náklady zákazníka sú tvorené súčtom úrokov a administratívneho poplatku, pričom úrok je vyjadrený úrokovou sadzbou 23,57% p.a. zo sumy úveru t.j. vo výške 143,98 EUR a administratívny poplatok pevnou sumou 201 EUR. Celkové náklady na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy predstavujú ročnú percentuálnu mieru nákladov (RPMN) vo výške 70,38%. Celková čiastka, ktorú je zákazník povinný zaplatiť je tvorená súčtom úveru a celkových nákladov a predstavuje sumu 1.344,98 EUR. Priemerná hodnota RPMN vzťahujúca sa na úver poskytnutý na základe zmluvy predstavuje 45,11%. Zákazník splatí Providentu dlžnú sumu v 60 týždenných splátkach po 22,42 EUR s tým, že výška poslednej splátky je 22,20 EUR. Úver sa poskytuje na dobu 60 týždňov a termín splatnosti poslednej splátky a teda konečnej splatnosti úveru a dlžnej sumy je 7. deň 60. týždňa po dni uzavretia zmluvy. Zo zmluvy ďalej vyplýva, že zákazník požaduje plnenie tejto zmluvy v režime „hotovostný režim“, z ktorého vyplýva, že zákazník podpisom tejto zmluvy potvrdzuje prevzatie celej čiastky úveru v hotovosti, a že zákazník spláca splátky osobne v ktorejkoľvek banke alebo pobočke banky vkladom na účet Providentu a splátka sa považuje za uhradenú dňom jej pripísania na bankový účet Providentu. Zo zmluvy zároveň vyplývajú platobné údaje na poukazovanie splátok. Zo zmluvy taktiež vyplýva, že táto obsahuje možnosť aj tzv. bezhotovostného režimu, na základe ktorého Provident prevedie celú sumu úveru na bankový účet zákazníka, pričom z tohto ustanovenia výslovne nevyplýva tak ako je to pri „hotovostnom režime“, že zákazník spláca splátky osobne v ktorejkoľvek banke alebo pobočke banky, ale taktiež sú v tomto ustanovení uvedené platobné údaje na poukazovanie splátok splácaním na účet vedený vo VÚB banke tak ako je to pri hotovostnom režime.

Zo zmluvy o zabezpečení splátok úveru zo dňa 4.10.2011 vyplýva, že žalovaný sa ako poskytovateľ zaväzuje, že žalobkyni ako zákazníkovi za odmenu podľa odseku 2 bude počas platnosti tejto zmluvy pravidelne poskytovať službu spočívajúcu v prevzatí peňažnej hotovosti určenej na úhradu splátky spotrebiteľského úveru, ktorý bol zákazníkovi poskytnutý na základe zmluvy č. 474898660, pričom prevzatie peňažnej hotovosti sa uskutoční v mieste trvalého pobytu zákazníka alebo na inom mieste určenom predchádzajúcou vzájomnou dohodou zmluvných strán (bod 1.1 zmluvy). Zákazník sa zaväzuje, že za poskytnutie služby podľa odseku 1 zaplatí poskytovateľovi celkovú odmenu vo výške 515 EUR, ktorá je tvorená súčtom administratívneho poplatku na úhradu nákladov v súvislosti s výberom splátok vo výške 10% z celkovej odmeny a poplatku za výbery splátok vo výške 90% z celkovej odmeny. Zákazník sa zaväzuje splácať túto odmenu v 60 pravidelných splátkach a to v týždenných splátkach (okrem poslednej splátky) vo výške 8,58 EUR a poslednú splátku vo výške 8,78 EUR počas doby splácania spotrebiteľského úveru uvedenej v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Odmena je splatná v

hotovosti pri prevzatí splátky poskytovateľom. Splatnosť prvej splátky nastáva 7. kalendárny deň po uzavretí tejto zmluvy (bod 1.2 zmluvy).

Z bodu 1.3 zmluvy vyplýva, že v prípade, ak suma, ktorú zákazník odovzdá poskytovateľovi za účelom úhrady splátky, je nižšia ako suma splátky, ktorú je zákazník povinný uhradiť podľa zmluvy o spotrebiteľskom úvere, právo poskytovateľa na odmenu vo výške podľa odseku 2 tým zostáva nedotknuté. Právo poskytovateľa na odmenu zostáva nedotknuté aj v prípade, ak poskytovateľ vykonal alebo je pripravený vykonať všetky úkony, potrebné pre poskytnutie služby podľa odseku 1, najmä sa dostaviť na určené miesto prevzatia peňažnej hotovosti, avšak výlučne z dôvodov na strane zákazníka, napr. kvôli predčasnému splateniu viacerých splátok alebo kvôli neprítomnosti zákazníka na určenom mieste prevzatia hotovosti v dohodnutom čase, nebolo možné alebo účelné službu poskytnúť. Poskytovateľ sa môže na základe vlastnej úvahy vzdať uplatnenia tohto práva alebo požadovať úhradu odmeny v redukovanej výške.

Z bodu 1.6 zmluvy vyplýva, že poskytovateľ je oprávnený odmietnuť prevzatie peňažnej hotovosti na účely úhrady splátky spotrebiteľského úveru, ako aj na predčasné splatenie časti alebo celého spotrebiteľského úveru, ak vykazujú znaky neobvyklej obchodnej operácie v zmysle zákona č. 297/8008 Z.z. a programu vlastnej činnosti zameranej proti legalizácii.

Na základe vyššie uvedeného súd právne uzatvára:

Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 39 OZ, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 53 ods. 1 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 OZ, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 6 OZ, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti.

Podľa § 53 ods. 10 OZ, neprijateľnosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.

Podľa § 54 ods. 1 OZ, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 54 ods. 2 OZ, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 2 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, Podľa § 2 písm. g) zákona o spotrebiteľských úveroch, celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poisťné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok.

Na základe vykonaného dokazovania mal súd za jednoznačne preukázané, že účastníci uzavreli dňa 4.10.2011 zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej poskytol žalovaný žalobkyni sumu 1.000 EUR a táto sa zaviazala splatiť tento úver v 60 týždňových splátkach po 22,42 EUR (posledná splátka 22,20 EUR), pričom zo zmluvy zároveň vyplýva, že úroková sadzba je 23,57% ročne t.j. 143,98 EUR a

administratívny poplatok predstavuje sumu 201 EUR. Zo zmluvy taktiež vyplýva, že žalobkyňa si vybrala tzv. hotovostný režim, čo znamená to, že úver jej bol poskytnutý priamo pri uzavretí zmluvy dílerkou žalovaného v hotovosti a že splátky úveru bude uhrádzať vkladom na účet žalovaného. Pokiaľ by bola žalobkyňa žiadala o poskytnutie úveru na účet, bol by v zmluve zaškrtnutý tzv. bezhotovostný režim. Tieto skutočnosti súd uvádza s poukazom na to, že medzi účastníkmi bola v uvedený deň uzavretá aj zmluva o tzv. zabezpečení splátok úveru, ktorej označenie (názov) vôbec nekorešponduje s princípmi zabezpečenia úveru, keďže táto zmluva znamená reálne iba to, že splátky úveru žalovaný zabezpečuje osobným inkasovaním od zákazníka cestou dílera, za čo si však účtuje ďalšie poplatky, pričom podľa žalovaného sa „využitím tejto služby zákazníkovi vytvára komfort vo vzťahu k splácaniu jeho záväzkov“.

Z petitu žaloby, ako aj vyjadrenia právneho zástupcu žalobkyne nevyplýva, aby táto namietala výšku úroku resp. výšku RPMN. V tejto súvislosti súd poukazuje na skutočnosť, že výška úroku skutočne nepresahuje takú mieru, ktorú by mohol jednoznačne hodnotiť ako rozpornú s dobrými mravmi, pričom z prehľadu priemerných úrokových sadzieb Národnej banky Slovenska vyplýva, že v čase poskytnutia úveru t.j. v mesiaci október roku 2011 bola priemerná úroková sadzba pri úveroch splatných do jedného roka 14,53% a pri úveroch splatných od jedného do piatich rokov 15,40%.

Predmetom konania v prejednávanej veci však bolo určenie prijateľnosti resp. neprijateľnosti zmluvných podmienok, čo znamená s poukazom na ustanovenie § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka vlastne platnosti resp. neplatnosti zmluvných podmienok týkajúcich sa administratívneho poplatku a odmeny vyplývajúcej zo zmluvy o zabezpečení splátok úveru.

Z vyjadrení žalovaného vyplynulo, že administratívny poplatok, ktorý bol zmluvne dojednaný bol jediným poplatkom, žiadny ďalší poplatok od svojich klientov nevyberá ani si nenárokujú, bol určený jasne a zrozumiteľne, čo je prospotrebiteľský krok. Žalovaný ho počas zmluvného vzťahu nijako nenechal na rozdiel od poplatkov, ktoré účtujú banky, pričom tieto účtujú viacero poplatkov, ich výška sa mení, preto nemožno tento poplatok považovať za taký, ktorý by spôsoboval značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa tak ako to má na mysli ustanovenie § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Z tohto ustanovenia zároveň vyplýva, že skúmanie neprijateľnosti zmluvných podmienok neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak sú tieto vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne, alebo ak boli individuálne dojednané. V tejto súvislosti súd poukazuje na skutočnosť, že hlavným predmetom plnenia v rámci úverovej zmluvy je povinnosť veriteľa poskytnúť dlžníkovi peňažné prostriedky a na druhej strane povinnosť dlžníka peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úrok, tak ako to vyplýva z definície zmluvy o úvere v súlade s § 497 Obchodného zákonníka. Hlavným predmetom plnenia teda je istina a úrok. Pokiaľ sa teda jedná o tieto atribúty, s poukazom na ustanovenie § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ktoré boli zároveň vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne, a preto nemôžu byť preskúmané ako neprijateľné podmienky. To ale neplatí o administratívnom poplatku a poplatku za hotovostné inkasovanie splátok úveru (zmluva o zabezpečení splátok úveru), keďže tie nie sú hlavným predmetom plnenia. Žalovaný v rámci svojho vyjadrenia zo dňa 27.1.2014 v súvislosti s aplikáciou ustanovenia § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka poukázal na to, že toto ustanovenie znamená to, že priamo zákon stanovuje, že ustanovenia o predmete plnenia a cene plnenia nemôžu nikdy vyvolávať nerovnováhu, pretože ide o základné ustanovenie spotrebiteľských zmlúv, ktoré si spotrebiteľ vie ustrážiť, preto dojednanie o cene nemôže byť neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že táto interpretácia výkladu predmetného zákonného ustanovenia je značne účelová, keďže z tohto ustanovenia vyplýva, že „neprijateľnosť“ nemožno skúmať ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu a primeranosti ceny (kumulatívna podmienka), teda spojka „a“ znamená, že sa musí jednať súčasne o splnenie oboch podmienok, teda hlavný predmet a (aj) primeranosť ceny tohto hlavného predmetu, pričom súd sa už vyjadril, že hlavným predmetom je povinnosť dlžníka vrátiť veriteľovi poskytnutý úver a zaplatiť mu dojednané úroky. V prejednávanej veci súd neposudzoval hlavný predmet plnenia, ale iné dojednania, konkrétne administratívny poplatok a poplatok za inkasovanie splátok úveru, pričom pokiaľ mal žalovaný namysli, že dojednanie výšky týchto poplatkov je dojednaním o cene a nemôže byť neprijateľnou podmienkou, tak takýto výklad podľa názoru súdu nie je správny a súd môže skúmať neprijateľnosť týchto zmluvných podmienok, čo aj skúmal a vyhodnotil.

Čo sa týka administratívneho poplatku, zo zmluvy vyplýva, že tento bol dojednaný, resp. žalovaný ho v zmluve určil na sumu 201 EUR. Zo zmluvy o úvere, resp. ani z ďalších listín, ktoré podpisovali účastníci ale absolútne nevyplýva, čo predstavuje tento poplatok a prečo jeho výška predstavuje práve uvedenú

sumu. Žalovaného sa vyjadril, že z povahy a vecného názvu tohto poplatku (t.j. ide o administratívny poplatok) vyplýva, že slúži výhradne na správu a riadenie (definícia zo slovníka slovenského jazyka) spotrebiteľského úveru, nie ako odplata za užívanie požičanej istiny, ako je tomu pri úrokoch. Táto skutočnosť ale, ako už bolo uvedené, nevyplýva zo žiadnych zmluvných ustanovení a z vykonaného dokazovania taktiež nevyplývalo na aké konkrétne služby, resp. protiplnenie má žalobkyňa právo, teda čo získala tým, že tento poplatok zaplatila, resp. mala zaplatiť. V tejto súvislosti súd poukazuje na to, že žalovaný poskytol žalobkyni úver, teda konkrétne sumu a vzájomným protiplnením je vrátenie tejto sumy spolu s úrokom. Administratívny poplatok teda nie je dojednaním o hlavnom predmete plnenia ako už bolo uvedené, súd preto môže skúmať, či dojednaním administratívneho poplatku došlo, resp. nedošlo k značnej nerovnováhe v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Zároveň súd konštatuje, že obsah dojednania administratívneho poplatku je vyjadrený z hľadiska určenia jeho výšky jasne a zrozumiteľne, na druhej strane však zo zmluvy nevyplýva, čo zahŕňa tento poplatok a prečo je práve v takejto výške. Právny zástupca žalovaného súdu predložil na CD nosiči prehľady poplatkov týkajúcich sa bezúčelových spotrebiteľských úverov jednotlivých bánk, pričom z tohto prehľadu vyplýva, že ani jedna z bánk si neúčtuje poplatok za vedenie a správu bezúčelových spotrebiteľských úverov. V rámci písomného vyjadrenia zo dňa 27.1.2014 právny zástupca žalovaného taktiež poukázal na príklad, že pokiaľ by si žalobkyňa vzala úver v sume 1.000 EUR v OTP Banke, zaplatila by najmenej 201,80 EUR. Toto jeho tvrdenie je však zavádzajúce a nepravdivé, pretože z prehľadu, ktorý sám poskytol vyplýva iba to, že v tejto banke je poplatok za spracovanie úveru 33 EUR, pričom z tohto prehľadu nevyplýva žiaden poplatok za čerpanie úveru 50 EUR a za vedenie úveru 2,40 EUR mesačne a poplatok za upomienku je od 0 do 25 EUR, pričom žalovaný samozrejme pri svojej kalkulácii použil sumu 25 EUR a taktiež si odvodil, že vzhľadom na to, že žalobkyňa vo svojej výpovedi uviedla, že žiadala o zmenu splácania, konkrétne o zníženie splátok úveru, tak v takomto prípade by mala ďalšie náklady pri zmene zmluvných podmienok v sume 65 EUR, avšak z ním poskytnutého prehľadu vyplýva, že táto suma sa môže pohybovať v rozmedzí od 10 do 65 EUR. Pokiaľ teda žalovaný použil maximalistický model a dva druhy poplatkov, uviedol také, ktoré ani v prehľade neboli, pričom pokiaľ tam bolo nejaké rozmedzie uviedol maximálnu sumu, tak pokiaľ by súd stanovil minimalistický príklad, tak by poplatky predstavovali 43 EUR (33 + 10 EUR). V súvislosti s výškou administratívneho poplatku súd poukazuje na skutočnosť, že pri poskytovaní bežných štandardných úverov administratívne poplatky počas celej doby splácania úveru zďaleka neprevyšujú úroky, avšak v prejednávanej veci administratívny poplatok predstavuje 139,6 % zo zmluvného úroku. Žalovaný argumentoval v rámci svojho písomného vyjadrenia zo dňa 17.6.2013 aj tým, že až od 10.6.2013 bol pre veriteľov stanovený zákonný zákaz vyberať od spotrebiteľov poplatok za správu spotrebiteľského úveru, z čoho má byť zrejmé, že ak zákonodarca administratívne poplatky osobitne zakázal, znamená to, že dovtedy boli povolené a takýto postup bol v súlade so zákonom 129/2010 Z.z.. Súd k tomu uvádza, že pokiaľ do 10.6.2013 neplatil zákaz vyberania administratívnych poplatkov, neznamená to, že dovtedy sa mohli účtovať akékoľvek neprimerané poplatky tak, ako to podľa názoru súdu, realizoval žalovaný, pretože jednak vzhľadom na výšku plnenia, ako aj skutočnosť, že zo zmluvy nie je absolútne zrejmé, za čo je tento poplatok účtovaný a čo zahŕňa, resp. aké protiplnenie z neho vyplýva pre spotrebiteľa, považoval súd tento poplatok za rozporný s dobrými mravmi a podľa názoru súdu dojednaním administratívneho poplatku žalovaný zároveň obišiel zákon tým, že dojednal úrok, ktorého výška síce navonok nepôsobí ako rozporná s dobrými mravmi, avšak pri sčítaní týchto platieb, teda úroku a administratívneho poplatku je zrejmé, že táto výška predstavuje cca 30% ročne, čo s poukazom na už uvedené priemerné úrokové sadzby predstavuje rozpor s dobrými mravmi, keďže sa jedná dvojnásobok priemerných sadzieb. Vzhľadom na vyššie uvedené preto súd dospel k záveru, že dojednanie administratívneho poplatku v zmluve uzavretej medzi účastníkmi je v rozpore s dobrými mravmi a žalovaný jeho dojednaním zároveň obchádza zákon, preto je s poukazom na ustanovenia § 39 a § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka ustanovenie o administratívnom poplatku neprijateľnou zmluvnou podmienkou a preto je zároveň neplatné.

V súvislosti so zmluvou o zabezpečení splátok úveru súd poukazuje na skutočnosť, že samotný žalovaný sa vyjadril, že táto zmluva má vzťahu k úverovej zmluve akcesorickú povahu, pričom aj keď je táto zmluva uzavretá na osobitnej listine, žalovanému nič nebránilo v tom, aby dojednanie o spoplatnení hotovostného inkasovania splátok bolo zahrnuté do úverovej zmluvy, pričom súd má za to, že práve takýmto spôsobom žalovaný opätovne obchádzal zákon tým, že dojednal osobitnú zmluvu, ktorú označuje ako doplnková služba, hoci poplatok za hotovostné inkasovanie splátok nevyberal osobitne, ale zahrnul ho do splátky úveru tak, že v jednej sume bol splácaný úver, administratívny poplatok aj poplatok za hotovostný výber. Dojednanie poplatku za hotovostné inkasovanie platieb, tak ako už bolo uvedené vyššie, nie je dojednaním o hlavnom predmete plnenia, preto súd môže skúmať, či dojednaním

takejto zmluvnej podmienky došlo k značnej nerovnováhe v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Súd má zároveň za to, že už samotné označenie zmluvy („vecný názov“, ako to uviedol žalovaný pri hodnotení administratívneho poplatku) ako „zmluvy o zabezpečení splátok úveru“ je pre spotrebiteľa zavádzajúce, keďže pre bežného človeka, nielen pre spotrebiteľa, takéto označenie evokuje určitú formu zabezpečenia splácania úveru niektorým zo zabezpečovacích inštitútov, avšak v skutočnosti sa jedná o platenie poplatkov za to, že diler žalovaného osobne navštevuje klienta v jeho domácnosti a vyberá od neho splátky úveru, čo je podľa názoru súdu aj určitá strategická psychológia žalovaného spočívajúca v tom, aby klient mal vždy pripravené prostriedky na splátku, bez ohľadu na svoju reálnu finančnú situáciu, pričom nie je zanedbateľné to, že diler žalovaného je odmeňovaný aj v závislosti od toho, akú sumu vybral od klientov. S poukazom na uvedené skutočnosti by teda bolo na mieste, aby označenie zmluvy vyjadrovalo jej skutočný zmysel, pričom zmluva by sa podľa svojho skutočného obsahu mala nazývať ako „zmluva o spoplatnení, resp. poplatku za hotovostný výber splátok“. Žalovaný taktiež v rámci svojich písomných vyjadrení, resp. ústnych prednesov poukazoval na to, že sa jedná o poplatok, ktorým žalovaný vychádza v ústrety klientom, že je to pre nich určitý bonus a že splácanie takejto odmeny bolo z praktických dôvodov rozdelené na viacero splátok. V tejto súvislosti súd uvádza, že výška administratívneho poplatku predstavuje sumu 515 EUR, t. j. viac ako 50% poskytnutého úveru, z čoho vyplýva, že pri každej týždennej splátke musel klient zaplatiť o 8,58 EUR viac, pričom súd považuje za úplne absurdné, aby aj podpriemerný spotrebiteľ, pri poskytnutí čo i len základných informácií týkajúcich sa podstaty tohto poplatku, súhlasil s tým, že nebude uhrádzať splátky poštovou poukážkou, resp. prevodom z účtu (pokiaľ by mal účet dojednaný), ale že bude dobrovoľne platiť aj tento poplatok. Z vyjadrenia žalovaného zároveň vyplynulo, že sa jedná o doplnkovú službu, ktorá je dobrovoľná a klient ju nemusí akceptovať, pričom ako dôkaz predložil zmluvu o spotrebiteľskom úvere B. M. (uzavretú až 22.8.2012 iným dílerom), ktorý nemal uzavrieť zmluvu o zabezpečení splátok úveru. Súd ale poukazuje na to, že iba samotné predloženie zmluvy o spotrebiteľskom úvere nepreukazuje to, že nebola uzavretá aj zmluva o zabezpečení splátok úveru, keďže v samotnej úverovej zmluve nie je ani zmienka o spoplatnení hotovostného inkasovania splátok, pričom súd sa už vyjadril k vysvetleniu rozdielu medzi hotovostným režimom a bezhotovostným režimom, ktorý je v tom, že peniaze sú poskytnuté priamo klientovi, resp. sú mu zaslané na účet. V tejto súvislosti súd uvádza, že svedkyňa Y. sa vyjadrila, že v zmluve o zabezpečení splátok úveru nie je uvedené, že splátky je možné platiť aj na účet, ale je to uvedené v hlavnej zmluve. Toto tvrdenie však nie je úplne pravdivé, pretože v zmluve o úvere určite nie je zakomponovaná možnosť výberu spôsobu splácania, navyše pri hotovostnom režime, (tu je teda daná možnosť výberu, t.j. 1. hotovostný, 2. bezhotovostný režim) je jasne uvedené, že splátky sa platia vkladom na účet v banke, preto ani so žalobkyňou nemal byť dojednávaný ďalší spôsob úhrady splátok, keďže tento vyplýva priamo zo zmluvy a žalobkyňa si ho vybrala.

V súvislosti s dojednaním poplatku za inkasovanie splátok súd poukazuje aj na to, že na rozdiel od administratívneho poplatku je zrejmé, za akú službu je tento poplatok vyberaný, avšak je úplne zrejmé, že dojednanie takéhoto poplatku úplne jednoznačne spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, pretože akýkoľvek iný bežný spôsob úhrady splátok úveru je nepochybne neporovnateľne lacnejší, než spôsob, ktorý, ako to vyplýva z výsluchu samotnej žalobkyne, dojednal žalovaný bez toho, aby jej dal na výber inú možnosť, teda dá sa povedať, že sa jedná o určité vnútenie uzavretia tejto zmluvy, pričom aj keď pri vzájomnej konfrontácii žalobkyňa a svedkyňa Y. (dílerka žalovaného) zotrvali na svojich vyjadreniach, teda žalobkyňa tvrdila, že jej nebola daná iná možnosť splácania úveru a na druhej strane dílerka žalovaného tvrdila, že takúto možnosť žalobkyňa poskytla, súd poukazuje na to, že aj z činnosti súdu je známe (napr. v konaní 14 C 7/2011, resp. 13C 6/2013), že takáto možnosť klientom nebola daná, pričom nemôže byť pochybnosť o tom, že dojednanie takéhoto poplatku je v rozpore s dobrými mravmi a taktiež sa podľa názoru súdu jedná v danom prípade o obchádzanie zákona, keďže žalovaný protiplnenie za poskytnutie úveru rozložil na tri sumy, a to, zdanlivo primeraný úrok, administratívny poplatok, ktorého dojednanie je „záhadou“, keďže nie je vôbec zrejmé za čo je tento poplatok platený a treťou časťou je „logicky nepochopiteľný a psychologicky sofistický“ poplatok za výber splátok úveru, pričom aj keď právny zástupca žalovaného poukázal na to, že tvrdenie právneho zástupcu žalobcu o tom, že poplatok za vklad na účet v Slovenskej sporiteľni v sume 0,50 EUR za jeden vklad nemá byť pravdivý, pretože napr. VÚB Banka si účtuje 2,50 EUR za vklad, tak pokiaľ by aj táto informácia bola pravdivá, tak pri dojednaní bežného spotrebiteľského úveru s úhradou v mesačných splátkach by poplatky predstavovali v danom prípade 30 EUR (2,50 EUR x 14 mesiacov) a nie 515 EUR, čo je viac ako 1700%. Vzhľadom na uvedené preto súd dospel

k jednoznačnému záveru, že zmluvná podmienka týkajúca sa poplatku vyplývajúceho zo zmluvy o zabezpečení splátok úveru je taktiež neprijateľnou zmluvnou podmienkou, a teda neplatnou.

Z predložených listinných dôkazov je zrejmé, že žalovaný započítal do RPMN administratívny poplatok, avšak poplatok za výber splátok úveru do RPMN nezarátal. V tejto súvislosti sa žalovaný obrátil na Ministerstvo financií SR s otázkou, či sa náklad na splácanie splátok úveru podľa zmluvy o zabezpečení splátok úveru započítava resp. nezapočítava do RPMN. V odpovedi ministerstvo uviedlo, že vzhľadom na to, že zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje náležitosť, podľa ktorej spotrebiteľ dopredu súhlasí s vyberaním dlžných splátok úveru a v zmluve o spotrebiteľskom úvere nie je uvedená výška splátky za službu spočívajúcu v prevzatí peňažnej hotovosti určenej na úhradu splátky spotrebiteľského úveru, ministerstvo nevie posúdiť či spotrebiteľ mal možnosť výberu tejto služby bez následkov zmeny podmienok, za ktorých mu bol poskytnutý spotrebiteľský úver, resp. ak by na takúto službu nepristúpil, alebo či by mu bol spotrebiteľský úver vôbec poskytnutý, t.j. či súhlas na poskytnutie takejto služby bol podmienkou získania spotrebiteľského úveru. Ministerstvo financií je toho názoru, že náklady za takéto služby sa započítavajú do celkových nákladov spotrebiteľa a teda aj do výpočtu RPMN, ak poskytnutie takejto služby bolo podmienkou získania spotrebiteľského úveru za ponúkaných podmienok. Ministerstvo financií však upozorňuje na to, že vyššie uvedený právny názor nie je záväzný, nakoľko Ministerstvo financií SR nie je oprávnené podávať záväzné výklady ustanovení zákonov. Na jednotný výklad zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov sú zriadené vecne príslušné súdy. Súd v tejto súvislosti poukazuje na skutočnosť, že žalovaný okrem výsluchu svedkyne Y., ktorá doteraz pre žalovaného pracuje, neprodukoval žiaden dôkaz, ktorým by preukázal to, že klienti mali možnosť výberu spôsobu splácania úveru bez následkov zmeny podmienok, za ktorých im bol úver poskytnutý, pričom súd má za to, že uzavretie takejto zmluvy bolo podmienkou získania úveru a tento poplatok mal byť taktiež zarátavaný do RPMN. Samotná žalobkyňa sa v tejto súvislosti vyjadrila, že podpisovala tri papiere, dilerka jej iba ukázala, kde má papiere podpísať a tak to bolo vo všetkých prípadoch, pričom jedinou relevantnou informáciou, ktorú mala bolo to, o koľko úver preplatí, pričom dilerka ju neinformovala o skutočnosti čo tvorí každotýždennú splátku. Vo vyjadrení Ministerstva financií SR zo dňa 6.10.2011 je už konštatované, že náklady na doplnkovú službu sa do RPMN nezahŕňajú, keďže spotrebiteľ má na výber tri formy splácania: bezhotovostný prevod, hotovostný vklad na účet spoločnosti v ktorejkoľvek banke alebo osobným prevzatím peňažnej hotovosti. V tejto súvislosti ale súd poukazuje na to, že Ministerstvo financií SR malo iba jednostranné informácie od žalovaného, ktoré si samozrejme u klientov neoverovalo, teda či skutočne existovali spomínané možnosti a taktiež nemalo ani informácie o výške poplatku za inkasovanie splátok, pretože v takomto prípade by závery ich vyjadrenia boli s veľkou pravdepodobnosťou iné.

Zo zákaznickej karty žalobkyne zo dňa 4.10.2011 vyplýva, že príjem rodiny predstavuje sumu 1.354 EUR a výdavky 1.062 EUR, čo predstavuje cca plus 300 EUR mesačne. Vzhľadom na túto skutočnosť sa nejaví byť úplne logické, aby žalobkyňa existenčne potrebovala úver, keďže na základe týchto pomerov by si sumu poskytnutého úveru nasporila asi za 3 mesiace. V tejto súvislosti sa žalobkyňa vyjadrila, že príjmové pomery neboli také ako ich dilerka žalovaného uviedla do karty, avšak táto to napísala tak, „aby to bolo dobré“. Súd považuje toto tvrdenie za pravdivé, keďže situácia v jej rodine nemohla byť taká priaznivá aj s poukazom na skutočnosť, že už aj v minulosti jej žalovaný poskytol viacero úverov, pričom starý úver splácala z nového a takto sa to opakovalo, preto je viac ako pravdepodobné, že zistenie príjmových pomerov nezodpovedá realite a dilerka žalovaného skutočne na príjmovej strane zapísala také údaje, aby to bolo vyhovujúce pre poskytnutie úveru.

O psychologickom tlaku na klientov cez osobné inkasovanie splátok taktiež svedčí karta splátok žalobkyne, z ktorej je zrejmé, že posledné dve splátky zinkasovala dilerka iba v sume 2 EUR, pričom samotná žalobkyňa sa k tomu vyjadrila tak, že dilerka ju viackrát opakovane navštívila a keďže chcela mať od nej pokoj a pracovala ako čašníka, z pokladne vybrala 2 eurá a dala ich dilerke. Ako už bolo uvedené, systém žalovaného ohľadom splácania úveru sa javí byť ako maximálne motivačný pre dílerov, pretože ich provízie súvisia jednak s dojednaním nových obchodov, čo môže budiť dojem, že díler „vyjde v ústrety klientovi“, ktorý potrebuje úver tým, že napasuje údaje týkajúce sa príjmov a výdavkov tak, aby bol úver poskytnutý a samozrejme, že má záujem a „tlačí na klienta“, aby splátky splácal, keďže v oboch prípadoch z toho, cez provízie, profituje aj on sám.

Žalovaný v rámci svojho vyjadrenia poukázal zároveň na to, že v danej veci existuje prekážka litispencie a z tohto dôvodu je potrebné konanie v tejto veci zastaviť s poukazom na skutočnosť, že tunajším súdom je pod sp. zn. 9C/94/2012 vedené konanie, v rámci ktorého sa riešia tie isté právne otázky. Samotný žalovaný sa však vyjadril, že účastníkom na strane konania žalobcu v označenom konaní je p. Sobotka, a teda keďže nie je splnená podmienka totožnosti účastníkov, nemôže sa jednať o prekážku začatého konania o tej istej veci, tzv. litispencie.

Zo žaloby vyplýva, že žalobkyňa má naliehavý právny záujem na určení neprijateľnosti zmluvných podmienok pretože si mieni uplatniť aj primerané finančné zadostučinenie, ktoré predpokladá úspech v tomto konaní. Naliehavý právny záujem vyslovene predpokladá aj ustanovenie § 153 ods. 3, ods. 4 O.s.p., pričom žalobkyňa taktiež potrebuje poznať skutočnú výšku svojho dlhu a poukazuje na odôvodnenie naliehavého právneho záujmu v uznesení Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1NCdo 1/2009. V súvislosti s naliehavým právnym záujmom súd poukazuje na žalobkyňou predložené rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co 224/2013 zo dňa 12.2.2014 resp. Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 11Co 363/2012 zo dňa 30.12.2013, z ktorých vyplýva, že naliehavý právny záujem v tejto veci je daný, pretože žalobkyňa ako spotrebiteľ potrebuje mať vyriešenú otázku aký je jej skutočný dlh nad rámec poskytnutých finančných prostriedkov, z čoho vyplýva, že jej postavenie sa stane istejším a nebude vystavená sankciám za nezaplatenie odplaty, ktorá by sa ukázala byť v rozpore s právnou úpravou či dobrými mravmi.

Právny zástupca žalovaného súdu, okrem iného, predložil aj rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 6 Co 323/2012 zo dňa 25.3.2014, ktorým bola zamietnutá žaloba voči spoločnosti Provident ako žalovanému, avšak v prejednávanej veci došlo k čiastočnému zastaveniu konania práve v dôsledku plnenia žalovaného po podaní žaloby, keď žalovaný uhradil žalobcovi bezdôvodného obohatenie v časti, ktorá nebola premlčaná a v zostávajúcej časti bola žaloba zamietnutá, ale iba z dôvodu vznesenej námietky premlčania a nie z dôvodu, že by mal byť nárok žalobcu neopodstatnený.

Vzhľadom na skutočnosť, že súd po skončení dokazovania odročil pojednávanie za účelom vyhlásenia rozhodnutia, pričom podľa § 151 ods. 1 O.s.p. je účastník konania povinný trovy konania vyčíslieť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia, súd ohľadom trov konania rozhodol tak, že o nich rozhodne samostatným rozhodnutím, keďže účastníci si do vyhlásenia rozsudku rozhodnutia trovy neuplatnili.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.